

הוויכוח האמיתי הוא על „שדה הקרב העתידי“. מה יקרה שם?

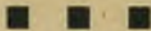
הקלע והשירי

לעמוד במשימה זו. הוא לא נועד להילחם על השמיים (לכך מתאים יותר מטוס אמריקאי) אלא לחזור לשטח אויב מוגן היטב, להשמיר מטרות ולחזור בשלום.

אם את איתנה המשימה יכול לבצע טיל זול-יחסית, מדוע לסכן בה מטוס בעל מחיר אסטרונומי (שלא לדבר כלל על הטייס שבתוכו)?

זוהי הטענה הנחרצת, המונחת ביסוד הוויכוח על הלבאי.

הוא מתנהל בכל העולם, אם כי בלי רעש רב מה הצבאות תובעים כסף ל„חלופות“ — חלופות שיהפכו את המטוסים היקרים למיותרים חלקית, ושיעבירו חלק ממישמות חיל-האוויר לחיל-התותחנים או ליחידות טילים.

ש לזוויכוח הוא בין המטוס והטיל השלכות מרחיקות-לכת, הרבה מעבר לקרב-האיתנים על הלבאי ולוויכוחים דומים בעולם.

יתכן שאנחנו עומדים לפני מיפנה במאבק הניצחון בין המיגנה והמיתקפה.

זהו מאבק שהחל בשחר ההיסטוריה, ושבו יש תנועה של מוטוטלת. פעם גר בר כוח המיגנה, פעם כוח המיתקפה.

עקרונית, המיגנה היא השיטה החזקה יותר. קל יותר להגן מאשר לתקוף. ררושים פחות חיי

לים להגנה על עמדה מבוצרת מאשר לכיבושה. אולם מזה אלפי שנים פועל המוח האנושי

להמצאת אמצעי-לחימה חדשים. יש אומרים שזו הי תמצית הגאונות האנושית.

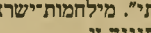
כאשר שם רודי ביישי את האבן בקלע והיכה את גולית, הוא חולל מהפכה באמצעי-הלחימה.

ההתקפה גברה על ההגנה, כאשר המציאו כאי רופה את גדר-התיל והמיקלע, גברה ההגנה על ההתקפה. לכן קפאה מלחמת-העולם הראשונה

בפטריות במשך ארבע שנים נוראות. המצאת הטנק נתנה להתקפה רחיפה חדשה.

המטוס הגביר את התנופה. במשך שנות-דור ויותר חגגה ההתקפה בשדה הקרב ה„שירי“. מלחמות-ישראל תרמו תור

מה מאוחרת לתגובה זו. יתכן כי ההגיגה עומדת להסתיים.

אם אכן צורקים הוגי-הרעיונות החדשים, עומדת המיגנה לגבור שוב על המיתקפה.

בעזרת אמצעי-לחימה זולים יחסית, יוכלו מדינות לעמוד מפני איומים חמורים. ניתן יהיה לעצור ממרחק רב כוחות-שיריון עצומים השוע

טים קדימה, לסגור את השמיים מפני מטוסים, לחסום את החלל מפני טילים גרעיניים.

כל הדברים האלה חבויים בחיקה-עתידי. אך הם כבר אפשריים כיום מבחינה תיאורית — והמוח האנושי הופך בימינו את התיאוריה לפרקטיקה

במהירות רבה. **זהו, אם כן, הוויכוח האמיתי על הלבאי** — על רגל אחת, בצורה פשטנית

מאוד. אם אין ללבאי „חלופה אמיתית, הוא ניצח. אם יש לו חלופה הרבה יותר זולה, ואולי גם יותר יעילה ובטוחה,

יקרצו כנסיון עוד לפני שימריא.

ש לזוויכוח זה השלכות גם בתחום המדיני, מעבר לוויכוח על הלבאי.

ההתפתחות המדימה של אמצעי-הלחימה, כי הווה ובעתיד הקרוב, היתה צריכה להשפיע גם על הוויכוח הלאומי שלנו, אילו היתה המחשבה הצב

אית נחלת הכלל. **כאשר מתכננים הוגי-הרעיונות הצבאיים את השמדתם של כוחות-שיריון**

ממרחקים גדולים — הרי הביבורים על „עומק אסטרטגי“ בגדה המערבית הם דיבורי-הבל. הדיבורים על „גבולות ביטחון“ מחזירים אותנו למאה ה-19,

בשעה שהמתכנן הצבאי כבר חושב על המאה ה-21.

המציאות הצבאית החדשה („שדה-הקרב של מה“) מאפשרת לנו לחפש פתרונות לבעייתנו הלאומית, מבלי להיות משועבדים לאילוצים צבאיים צרים. אם ניתן לשגר טיל בנתניה ולהשמיר

טנק-אויב במיוחד עכריהו, אין עוד צבאי לשיבה בשכם ובייחיה. הוויכוח יכול להתמקד בתחומים העקרוניים.

גם אם הלבאי לא ימריא, הוא יכול לטרף כמה תפיסות מיושנות.

בחלל החיצון היה קיים מאוץ-האימה. שתי מעצמות-העל יושבות על מיצבורים עצומים של נשק גרעיני, ומוכנות להמטיר זו על זו טילי-השמדה מן החלל החיצון.

התיאוריה ידועה: מעצמה א' (המעצמה הר"שעה, בפי יריבתה) תפתיע את מעצמה ב' ותהרוג במטח של טילים גרעיניים מאה וכמה מיליונים מתושביה. מעצמה ב' תשגר את טיליה, ששררו מתחת לפני הים או מתחת לפני האדמה, ותשמיר במטח-נקמה מאה וכמה מיליונים מתושבי מעצ

מה א'. **הוגי-רעיונות צבאיים אמריקאיים (ו)אולי גם סובייטיים, מי יודע?) התמרדו**

נגד תיאוריה זו של מלחמת גוג ומגוג. הם טענו שיש אפשרות אחרת: לייצב ולהשמיר את טילי-האויב במעופם ב

חלל החיצון, לפני שיספיקו לזרוע מוות ממוני. זהו רעיון „מלחמת הכוכבים“ (או, בלשון סחות-צוירית, „יוזמת ההג

נה האסטרטגית“). המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה

דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אויב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מת ששת-הימים (והמנצח האמיתי של אותה מיל-חמה, אף שכבר לא היה אז בחיל-האוויר). הימור על כוח אווירי שיוכל להשמיר את חיל-האוויר היריב על הקרקע, בשעות הראשונות של מיל-חתיפתו. ההימור יצר היסטוריה.

אני זוכר שיחה עם וייצמן לפני אותה מלחמה. הוא ביטא אז את ההשקפה האסטרטגית של חיל-האוויר: המטוס יכול לעשות כל דבר ולהיטיב לעשות זאת מכל גורם אחר. הוא המכשיר האיריאל של מדינה כמצבה של ישראל, מדינה קט

נה המוקפת אויבים מכל עבר. כי חיל-האוויר יכול להגן על החופים ועל דרכיהם, במקום חיל-הים, ולהשמיר את הטנקים של האויב, במקום חיל-היבשה. המטוס יכול להלום בדרום, לח

זור, להצטייד ולהלום תוך כמה דקות בצפון. **המטוס היה מכשיר זול ורבי-שימושי, והיה כראי להשקיע בו את מיטב ה**

משאבים.

אז השתנה הרבה מאוד. זה כבר היה ברור ביום-הכיפורים, וזה התבהר מאז יותר ויותר. **שדה-הקרב השתנה מעיקרו.**

היו לכך הרבה סיבות מקבילות. בין השאר:

● **לסיוע לכוחות הקרקע בשדה-הקרב** וסמך לו, ולכוחות-הים בשדה-הקרב הימי.

● **להשמיר את חיל-האוויר והטילים של היריב בכל הזירות האלה, כדי לאפשר את ביצוע המשימות בלי הפרעות מהאויב.**

● **מכיוון ששום מדינה אינה רי עשירה כדי להציטייר במיספר כלתי-מגבל של מטוסים. יש צורך לחבר עד כמה שאפשר תפקידים שונים.**

● **אך בסופו של דבר חייבת כל מדינה לקבוע סולם של עדיפויות, ולהחליט מהי המשימה היותר-חשובה מבחינתה. ההחלטה תלויה, בהכרח, במצב ה**

גיאוגרפי-פוליטי-צבאי המיוחד של כל מדינה.

האמריקאים והבריטים, למשל, שמו לפני מיל-חמת-העולם השניה את הרגש על הפצצה „אסטרטגית“ — כלומר, השמדת הפוטנציאל ה

מילחמתי של האויב בעומק ארצו. הם הצטיירו במפציצים אשר יכלו להשמיר את בתי-החרושת וקווי-התחבורה של האויב, יחד עם האוכלוסיה האזרחית שלו.

הגרמנים, לעומת זאת, שמו את הרגש על הסי-ייע האווירי לכוחות-היבשה בשדה-הקרב. אדרי כל חיל-האוויר הנאצי, הרמן גרינג (שהיה בעצמו

טייס-קרב מצטיין במלחמת-העולם הראשונה), בנה כוח שהתאים למשימה זו. כשנדרש להפציץ את בריטניה, התגלה שחיל-האוויר הגרמני אינו מתאים למשימה זו, ועל כן הובס „קרב על בריטניה“.

חיל-האוויר הגרמני התאים לאסטרטגיה של „מלחמת-יבוק“ — עברו-רציחות של המטוס והטנק, שדהרו קדימה והכריעו בשדה-הקרב. המיגנה

הובאה והמיתקפה חגגה.

המטוס השתכלל והתייקר יותר ויותר. מחירו מגיע עתה לסכומים אסטרונומיים.

● **התפתח נשק נ"מ (נגר-מטוס) יותר יעיל והרבה יותר זול, לא רק בצורת סוללות-טילים, אלא גם בצורת נשק פשוט, ניתן להפעלה בידי חיילים פשוטים בשדה-הקרב.**

● **נוצרו מנגנונים לפגיעה מדויקת להפליא כמטרות.**

כל זה ביחד יוצר מציאות חדשה. **כאשר טיל העולה גרושים (כלומר, אלפי דולארים) יכול להפעיל מטוס שמחירו מגיע להרבה עשרות מיליונים, הרי סבת הפעלתו של המטוס בשדה-הקרב לבעייתית יותר ויותר.**

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

● **נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים להי שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.**

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?